

AIDS RESEARCH INFORMATION FOR ASIA

Hiểu Biết về thất bại trong điều trị

Vai trò quyết định của sự tuân thủ và kháng thuốc

Sự gia tăng số lượng bệnh nhân bị thất bại trong điều trị tại Châu Á, vấn đề này xảy ra khi liệu pháp kháng virút (ART) không thể ngăn chặn việc nhân lên của HIV. Sự thất bại trong điều trị liên kết trực tiếp với việc liệu bệnh nhân có liên tục uống tất cả các liều kháng virút đúng giờ (tuân thủ điều trị) và với việc kháng thuốc kháng vi rút sao chép mã ngược.

Bản thân việc kháng virút là một quá trình phức tạp trong đó vi rút HIV từ từ học cách làm thế nào để thoát khỏi sự ảnh hưởng của thuốc chống vi rút sao chép mã ngược và tiếp tục nhân lên. Điều này đạt được thông qua việc phát triển biến đổi gen để tạo ra một gen thông minh hơn. Các nghiên cứu đang diễn ra dạy cho chúng ta nhiều hơn về mối quan hệ giữa tuân thủ điều trị và những cách thức phát triển riêng biệt của việc kháng thuốc kháng vi rút.

Thuốc kháng virút có thể được phân loại bởi hiệu lực của chúng, được định nghĩa là khả năng ngăn chặn sự nhân lên của HIV của chúng. Chúng cũng có thể có những rào cản về gen khác nhau đối với việc kháng thuốc, là việc đo lường số lần biến đổi của vi rút để tìm cách thoát khỏi sự ảnh hưởng của thuốc.

Một rào cản gen cao nghĩa là vi rút đó phải đạt được nhiều biến đổi để tránh bị ngăn chặn; rào cản gen yếu có nghĩa là nó chỉ cần đạt được một vài biến đổi để duy trì sự nhân lên. Ví dụ: ritonavir-boosted lopinavir (Kaletra, Aluvia) thì rất hiệu nghiệm và có rào cản gen cao để kháng thuốc bởi vì phải cần ít nhất 6 lần biến đổi để ngăn chặn hiệu lực của thuốc. Trong khi Nevirapine có hiệu nghiệm, nó lại có rào cản gen thấp để bị kháng bởi vì chỉ cần một lần biến đổi là ngăn hiệu lực của nó. Điều này có nghĩa là, việc tuân thủ ở mức độ cao (ví dụ, hơn 95% tổng các liều thuốc) thì cần có để ngăn ngừa sự phát triển kháng thuốc.

Khi các liều kháng vi rút bị bỏ hoặc khi chỉ một hoặc 2 trong 3 loại thuốc được uống cùng 1 lúc, sẽ để lại lượng thuốc thất thường trong cơ thể. HIV có cơ hội để nhân lên và đạt được sự biến đổi.

Các giáo dục viên điều trị sử dụng trò chơi khối có tên Jenga để minh họa việc sức khỏe của người bị nhiễm HIV có thể bị mất cân bằng do không tuân thủ thuốc điều trị và do các vấn đề về chăm sóc và điều trị khác như thế nào

Việc này diễn ra càng thường xuyên, các loại thuốc càng có nguy cơ trở nên không hiệu quả, thậm chí khi uống thuốc đúng liều và đúng giờ.

Mục đích cuối cùng của ART là ngăn chặn HIV nhân lên càng lâu càng tốt bằng cách sử dụng phác đồ thuốc kháng vi rút giống nhau. Việc tuân thủ điều trị cùng với các đặc điểm thuốc riêng rẽ sẽ ảnh hưởng nếu/hoặc khi sự thất bại trong điều trị xuất hiện. (Translated by Luu Thi Nguyet)